

Commentaar op de brochuretekst: KAGERZOOM – levend landschap in opdracht van de gemeente Teylingen door Arcadis/Bureau Bolwerk, december 2017

door Reinier de Man
Rivierforel 45, 2318 MG Leiden
Tel. 071-523 6237 Mob. 06-5316 5441
reinier@rdeman.nl

Tekst van de brochure	Commentaar
<p>Woord vooraf</p> <p>De Kagerzoom is een natuur- en waterrijk recreatiegebied tussen Warmond en Leiden. Een waardevol landschap in een van Nederlands meest verstedelijkte gebieden. 25 jaar geleden was het een ontoegankelijke polder. Nu is het een geliefd gebied waar mensen graag komen om te genieten van de rust, de ruimte en de natuur. Een gebied met bijzondere kenmerken en kwaliteiten. Een gebied dat wordt beschermd, beheerd en gekoesterd. Maar waar in de toekomst meer moet gebeuren, om het bijzondere karakter te versterken en behouden voor de generaties na ons.</p>	<p>Dit “Woord vooraf” van de wethouder begint goed: “Nu is het een geliefd gebied waar mensen graag komen om te genieten van de rust, de ruimte en de natuur. Een gebied met bijzondere kenmerken en kwaliteiten. Een gebied dat wordt beschermd, beheerd en gekoesterd.”. Deze uitspraak is van harte te onderschrijven.</p> <p>In de volgende zin gaat het echter mis. “Maar waar in de toekomst meer moet gebeuren, om het bijzondere karakter te versterken en behouden voor de generaties na ons.” Dat zo’n waardevol gebied onderhouden moet worden en dat er wellicht aanpassingen nodig zijn, is juist. Maar het blijft volledig duister wat met “versterken en behouden” wordt bedoeld. Wie verder leest, ziet dat het om radicale veranderingen zal gaan, waarvan de doelstellingen onduidelijk blijven.</p>
<p>“Geef de Kagerzoom een kwaliteitsimpuls die bestaat uit initiatieven die zowel de natuur als de recreatiemogelijkheden in het gebied verbeteren en versterken.</p>	<p>Dat is een mooie politieke zin, die helaas niets betekent. Want het combineren van deze doelstellingen is nooit eenvoudig. Nog meer recreatie - en de natuur komt nog meer onder druk te staan. Niemand maakt duidelijk waar die doelstellingen vandaan komt. Wat is een ‘kwaliteitsimpuls’? Gaat het niet om het behouden van de unieke kwaliteit?</p>

<p>Initiatieven die zorgen voor een betere verbinding tussen Leiden en haar Ommeland. Die de Kagerzoom deel laten uitmaken van een routenetwerk in en om Leiden. Met op en aan de routes aantrekkelijke plekken voor een lang of kort verblijf.” Provincie Zuid-Holland gaf ons deze duidelijke opdracht, toen ze de Kagerzoom aan onze gemeente overdroeg. Hoe doen we dit samen met de vele belanghebbenden uit het gebied en met respect voor de rust, ruimte en natuur? Ofwel die eigenschappen die de Kagerzoom zo bijzonder maken.</p>	<p>Op zichzelf is hier niets op tegen. Elke verbetering zal echter gebaseerd moeten zijn op een analyse van de huidige situatie. Wat is nu niet goed genoeg?</p>
<p>Het antwoord staat in deze toekomstvisie die natuurontwikkeling centraal stelt. En het hand in hand laat gaan met actief zijn en recreatie. Het is een ontwikkelplan dat de Kagerzoom (inclusief Tegnagel en Strengen) onderscheidt van naastgelegen gebieden. En waarin duidelijke keuzes staan voor de inrichting, de infrastructuur, het activiteiten aanbod en al wat niet meer. Want de Kagerzoom mag dan wel bestemd zijn voor recreatie. Dat wil niet zeggen alles moet wijken voor de groei ervan. In de visie draait het om een natuurlijk evenwicht en meer ruimte om samen (mens en natuur) te delen.</p>	<p>Wat de wethouder zegt, is heel relevant: “Dat wil niet zeggen alles moet wijken voor de groei ervan.” Wie de visie verder leest, krijgt de indruk dat toch veel wél moet wijken. Hoe zijn die keuzes gemotiveerd?</p>
<p>Deze toekomstvisie kwam tot stand dankzij de betrokkenheid en inbreng van zeer veel gebruikers, beheerders en grondeigenaren uit het gebied. Het plan moest voorzien in een gemeenschappelijke behoefte. Daarom was het noodzakelijk dat zij meedachten en –deden vanaf de start. Ik ben hen hiervoor bijzonder dankbaar. De toekomst -zoals geschetst in dit plan- wordt echter alleen realiteit, wanneer je het omarmt en er je steentje aan bijdraagt. Wat dat betreft gebeurt er al veel goeds. Laat dat een inspiratie voor eenieder zijn!</p> <p>Namens het college van burgemeester en wethouder, Kees van Velzen Wethouder gemeente Teylingen</p>	<p>Was het maar zo. De participatie van de belangrijkste ‘gebruikers’, de bewoners van de merenwijk en de belangrijkste direct betrokkenen, de bewoners aan de rand van de merenwijk, was nihil. Bewoners kwamen er toevallig achter dat er in januari 2018 een voorlichtingsbijeenkomst was gepland.</p>

<p>Vertrekpunt</p> <p>De komende jaren versterken en beschermen we de bijzondere, natuurlijke en recreatieve waarden op de Kagerzoom. Dit doen we op basis van dit ontwikkelplan. Het is de toekomstvisie voor de Kagerzoom, uitgewerkt in tekst en beeld. De Kagerzoom is bestemd voor recreatie dat met dit plan als richtinggevend kader, doelgericht in plaats van willekeurig ingevuld wordt.</p>	<p>Dit vertrekpunt is inhoudsloos zolang de doelstellingen en de randvoorwaarden niet worden uitgewerkt. De hele vraag “waarom” en “in welke richting” blijft in nevelen gehuld.</p>
<p>Deel van een groter geheel</p> <p>De ontwikkeling op de Kagerzoom staat niet op zich. Het geeft betekenis aan de Visie Recreatie en Toerisme (2016) van de gemeente Teylingen. Die voorziet in nieuwe wandel- en fietsroutes rond de dorpen in het algemeen en de Kagerplassen in het bijzonder. Ook geeft het betekenis aan regionale doelen op het gebied van toerisme en recreatie uit het zogeheten ‘Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden’. Een programma waar Leiden en de naastgelegen gemeenten met initiatieven aan bijdragen. Zo vergroten ze samen de recreatieve aantrekkingskracht en maken ze de regio nog mooier en aantrekkelijker voor iedereen die er woont, werkt en geniet. Alle Initiatieven versterken elkaar en zorgen ervoor dat elk type recreant op de juiste plek zijn hart kan ophalen.</p>	<p>De uitspraak “Zo vergroten ze samen de recreatieve aantrekkingskracht en maken ze de regio nog mooier en aantrekkelijker voor iedereen die er woont, werkt en geniet.” is aantoonbaar onjuist, zeker voor het Kagerzoomgebied. Het kan zijn dat het gebied voor bepaalde fietsers of wandelaars aantrekkelijker wordt. Anderen zien hun geliefde gebied, de schoonheid en de rust verdwijnen door het aanjagen van toerisme.</p> <p>Deze tekst geeft extra voeding aan het vermoeden dat het helemaal niet om rust of natuur gaat, maar uitsluitend om versterking van recreatie.</p>

<p>Voor en door gebruikers</p> <p>Dit ontwikkelplan is gemaakt voor en door gebruikers en belanghebbenden: inwoners, omwonenden uit de Merenwijk in Leiden, recreanten, ondernemers, grondeigenaren, wethouders, bestuurders en ambtenaren. Zij werden betrokken vanaf de start. Hun inzichten, ervaringen, ideeën en meningen hebben dit plan verrijkt waardoor het aansluit op hun behoeften en de gedeelde waardering die zij hebben voor de Kagerzoom.</p>	<p>Dat is zo niet een leugen toch zeker een misverstand.</p>
<p>Vervolg</p> <p>Wordt dit plan vastgesteld als richtinggevend kader, dan komt er een begroting en start de uitvoering. De gemeente vertaalt het plan naar een ontwerp, bestek, tekeningen, beheerplannen, -afspraken en overeenkomsten. Ook volgen afspraken met beheerders en exploitanten en start de realisatie van initiatieven. Indien van toepassing komen er formele beslis-, inspraak- en bezwaarmomenten.</p>	<p>Hiermee heeft de gemeente een jarenlang conflict, inclusief uitputtende juridische procedures op het programma gezet.</p>
<p>Leeswijzer</p> <p>Het plan laat allereerst zien wie in de toekomst zijn hart kan ophalen op de Kagerzoom. Dit zijn verschillende mensen met verschillende rollen, wensen en behoeften. Ze hebben desondanks veel gemeen. Vervolgens lees je wat de Kagerzoom als Levend Landschap onderscheidt van andere plekken in de omgeving. Je leest hoe dit in de toekomst nog beter zichtbaar wordt. Visieschetsen laten zien hoe de Kagerzoom er uitziet in de toekomst. Je leest wat er nodig is om van de toekomstvisie werkelijkheid te maken waarna je tot slot uitgenodigd wordt mee te doen.</p>	<p>Waar haal je zulke uitspraken vandaan? De reacties op de 'visies' zijn tot nu toe vooral negatief. Zij hebben bij velen de angst versterkt dat een mooi gebied verloren zal gaan.</p> <p>Wie de visies en de mooie plaatjes op zich in laat werken, ziet dat het hier om pure fantasie gaat zonder noodzakelijke onderbouwing van de meest eenvoudige vooronderstellingen over huidige en toekomstige natuurwaarden, voorkeuren van 'gebruikers' en andere belanghebbenden, etc. etc.</p>

Hart voor rust, ruimte en natuur

Sporters, rustzoekers, recreanten, natuurliehebbers, schoolklassen of natuurbeheerders.

De Kagerzoom is er voor iedereen die graag verantwoord recreëert. Die hart heeft voor rust, ruimte en natuur.

Of je nu uit Teylingen of de Merenwijk in Leiden komt, uit Warmond of van ver daarbuiten. Op de Kagerzoom beweeg je je het liefst onahankelijk van de ander. Toch schuilt er in jou en in die ander, een ondernemende avonturier die zich graag buiten gebaande paden begeeft. Iemand die graag verrast, geïnspireerd en uitgedaagd wordt. Iemand die nieuwsgierig is. Naar bijzondere planten en dieren. Naar het uitzicht in de herfst. Naar wie of wat hij op zijn pad tegenkomt.

Wie je ook bent en waarom je de Kagerzoom ook bezoekt. Je bent te gast in de natuur. En je houdt van ècht en puur. Van lekker uitwaaien en struinen in de natuur die haar gang kan gaan. Je bent trots op dit gebied. Daarom houd je rekening met elkaar en neem je je verantwoordelijkheid door het tegen drukte en verrommeling te beschermen. En door anderen aan te sporen dit ook te doen. Niet door hen uit het gebied te weren maar door ze met trots te ontvangen. Door hun kennis en waardering voor dit Levende Landschap te vergoten. Als het even kan, neem je mensen mee, verrast ze, leert ze en inspireert ze. Zo zorg je er op een positieve manier voor dat meer mensen hart hebben en houden voor de Kagerzoom.

Wie de brochure leest en naar de mooie plaatjes kijkt, ziet maar één ding: toename van recreatie, toename van het aantal recreanten dat dwars door rietvelden loopt, met bootjes onderweg is of loslopende schapen loopt te **aaïen**. **In het beeld is datgene verdwenen dat de huidige ‘gebruiker’ het meest waardeert, een beetje rust en ruimte om even, bijvoorbeeld tijdens de wandeling met de hond, uit te kunnen waaien.**

Wie zich even niet door de bolle reclametaal laat afleiden in deze alinea, ziet dat, wat men beoogt, er al lang is. Er zijn al heel veel wandelaars die even een rondje golfbaan combineren met vogels kijken op de Strengen. Wat moet er nog meer zijn dan een beetje wildernis met mooie rietzangers, blauwborsten, torenvalken, ganzen en weelderige plantengroei? Beste beleidsmakers, dit is er al. Maak het niet kapot.

De opstellers van deze brochure en de daarin verwoorde visie hebben geen **idee waarover ze praten als ze het over ‘natuur’ hebben. De recreatie kan niet eindeloos worden gestimuleerd zonder de natuur de das om te doen.** Wat vreselijke **zin**: “Niet door hen uit het gebied te weren maar door ze met trots te ontvangen”. **Daar staat** helemaal niets. Maar het conflict tussen recreatiedruk en natuurontwikkeling wordt hier niet waargenomen, laat staan opgelost.

We kunnen natuurlijk wel van harte ondersteunen: “... .. neem je je verantwoordelijkheid door het tegen drukte en verrommeling te beschermen.” **We moeten nu onze verantwoordelijkheid nemen om het gebied tegen de fantasieën van ongeinformeerde beleidsmakers en hun ondeskundige adviseurs te beschermen.**

De Kagerzoom Levend landschap

De Kagerzoom is onderdeel van de Leidse Ommelanden. Hoe onderscheidt dit gebied zich in de toekomst van naastgelegen gebieden zoals Koudenhoorn en de Boterhuispolder?

De Kagerzoom is een landschap waar mens en natuur de ruimte delen en er samen in opgaan. Het is een landschap dat leeft en uitnodigt om op avontuur te gaan. Natuurontwikkeling, sport en recreatie gaan er verantwoord hand in hand. Maar de ontwikkeling van natuur staat centraal in alles wat er gebeurt. Die krijgt alle ruimte om haar gang te gaan. Zo daagt ze mens en dier uit om meer te bewegen, te ontspannen, te ontdekken in een natuurlijk decor. En deel uit te maken van een gevarieerd landschap dat verrast en voortdurend verandert van kleur en vorm. Juist omdat dit landschap leeft, groeit en bloeit, vinden mens en dier er hun rust, ruimte en ontspanning.

De natuurlijke inrichting. Activiteiten die je uitnodigen om op ontdekkingstocht te gaan. Een verrassende infrastructuur. Passende voorzieningen, communicatie en informatie. En mensen die samen zorgen voor de natuur. Wie de Kagerzoom beheert of bezoekt ziet, hoort, voelt en proeft direct dat het landschap leeft.

Dit overdreven taalgebruik is in dit soort stukken wellicht niet te vermijden, maar laten wel kijken wat er staat of, beter, wat er had moeten staan.

Het is gewoon niet waar dat, bij de concretisering van deze visie, "... de ontwikkeling van natuur ... centraal (staat) in alles wat er gebeurt".. **en** "...alle ruimte (krijgt)om haar gang te gaan."

Dit grenst aan een leugen. De opdringere recreant wordt hier zonder enig bewijs als de grootste natuurvriend ter wereld ten tonele gevoerd.

Onbewezen flauwekul: "Wie de Kagerzoom beheert of bezoekt ziet, hoort, voelt en proeft direct dat het landschap leeft."

Niemand die dit serieus kan menen.

Flora en fauna. Bewoners uit de omgeving. Passanten, schoolklassen en natuurverenigingen. Vrijwilligers, overheid en bedrijfsleven. Jong en oud. Als individu of recreatief gezelschap. Uiteenlopende soorten, waaronder de mens, delen het landschap. Zij houden rekening met elkaar. Samen houden zij het landschap levend. En dragen er hun steentje aan bij.

De volgende pagina's nemen je mee naar de Kagerzoom als levend landschap. Wat kun je er in de toekomst zien, doen en beleven? Alle suggesties vinden hun oorsprong in de wensen en ideeën van de vele betrokkenen aangevuld met inzichten van professionals. Samen vormen ze een richtinggevend kader dat jou (en andere bezoekers, ondernemers en beheerders) uitdaagt en inspireert op de juiste manier mee te beheren en te ontwikkelen.

Hier worden de toekomstige gebruikers genoemd. Prima, maar voordat er een visie wordt ontwikkeld is het nodig meer van deze gebruikers en hun voorkeuren te weten te komen. Bovendien moeten we weten welke gebruikers er welkom zijn en welke gebruikers minder.

Dat we motorrijders niet uitnodigen en geen crossbaan aanleggen, zoveel is wel duidelijk, maar er eenvoudig van uitgaan dat verder alle gebruikers even welkom zijn, is het weglopen voor een keuzeprobleem.

Een visie begint ermee de huidige en toekomstige gebruikersgroepen goed in kaart te brengen. Dat is niet gebeurd. Wie in de vroege avond of in het weekend rond de golfbaan loopt, weet wel wie het tegenwoordig zijn: vooral wandelaars, vaak met hond en in mindere mate fietsers. Zij komen (hoe kan het ook anders?) in meerderheid uit de Merenwijk. Alle leeftijdsgroepen zijn er te zien, inclusief gezinnen met jonge kinderen, joggers van alle leeftijden, ouderen en mensen met een handicap.

Het lijkt niet alsof de huidige gebruikers in dit ontwerp echt serieus genomen worden.

De toekomst omarmen

De vorige pagina's schetsten de kwaliteitsimpuls ofwel de toekomst van de Kagerzoom. Je zag wat we graag willen in dit gebied. Maar net als de totstandkoming heeft ook de realisatie van dit toekomstbeeld alleen kans van slagen, wanneer grondeigenaren, beheerders en –gebruikers mee blijven denken en mee blijven doen. Ofwel wanneer zij de toekomst omarmen en elk initiatief of elke activiteit -nieuw of bestaand- te ontwikkelen aan de hand van de volgende richtlijnen;

Een activiteit of initiatief op de Kagerzoom.....

- Maakt van de Kagerzoom een aangename bestemming voor omwonenden, een tussenstop voor passanten en/of een vertrekpunt voor recreanten die de rust, ruimte en natuur in het gebied willen beleven;
- Laat het behoud van, de variatie in en een natuurlijk evenwicht tussen flora en fauna leidend zijn;
- Is een aanvulling op andere activiteiten en initiatieven uit Leiden en het Leidse Ommeland (LOL). Versterkt zo hun (en daarmee de eigen) aantrekkingskracht;
- Maakt (een deel van) de Kagerzoom op een verantwoorde manier toegankelijk en beleefbaar;
- **Zet natuurontwikkeling en cultuurhistorische informatie in als 'brug'** naar het omliggende gebied.

We hebben in deze brochure gezien wat de auteurs graag willen. Het is geen afspiegeling van de voorkeuren van 'gebruikers', omwonenden en organisaties die zich inspinnen voor natuur, landschap en het behoud van rust.

Blijf op de hoogte en ontwikkel mee

Draag bij aan De Kagerzoom als levend landschap met aangename verblijfsplekken voor flora, fauna en voor liefhebbers van rust, ruimte en natuur. Ben je of vertegenwoordig je een vereniging, school, belangengroep, ontwikkelaar of grondeigenaar? Dan ben je van harte uitgenodigd mee te ontwikkelen, te beheren en te onderhouden. Beheer bijvoorbeeld het hakhout of maai samen met de buurt het riet. Knot de wilgen, zet mensen over met je roeiboot. Produceer en verkoop pure, streekgebonden producten of zet een kanoprogramma op.

Dat is een brug te ver. Voordat je iemand in redelijkheid kunt vragen om mee te ontwikkelen, moeten we het eens zijn over een richting die recht doet aan de feitelijke mogelijkheden en de voorkeuren van alle betrokkenen en geïnteresseerden. Deze visie is daarvoor geen uitgangspunt.

Mee ontwikkelen?

De gemeente Teylingen schept voorwaarden voor een goede samenwerking rondom de ontwikkeling van het levend landschap

Heb je belangstelling in De Kagerzoom? Wil je meer weten over het traject? Wij ontvangen je graag voor een vrijblijvend gesprek. Neem hiervoor contact op met de programmamanager van de gemeente Teylingen door te bellen met 14 0252. E-mailen kan ook naar info@hltsamen.nl

Natuurlijk moeten we dat doen. Daarbij moeten we wel even over het wantrouwen heen stappen dat de procedure tot nu toe heeft gecreëerd.

Blijf op de hoogte

Actuele informatie over de ontwikkeling vind je op www.kagerzoom.info
Afhankelijk van het proces en de aard van het nieuws wordt het algemeen publiek geïnformeerd via de gebruikelijke kanalen.

Commentaar op de beelden in de brochure

Toekomstvisioenen

De beelden in de brochure zijn voor wie rust en ruimte wil behouden best schokkend. Op veel beelden zien we veel mensen, soms hele groepen, die zich heel actief in de 'natuur' recreëren: door modderpoelen waden, kano's door rietvelden trekken, met bootjes onderweg zijn, etc. etc. De makers van deze brochure weten dat je met een beeld soms beter kan communiceren dan met lange teksten. Dat is ook zo, maar je kunt met beelden soms ook veel beter misleiden dan met woorden. Ook in deze brochure worden beelden gepresenteerd die óf niet realistisch zijn óf een ongewenste situatie schilderen, of beide.

De gepresenteerde beelden zijn ook onderling tegenstrijdig. Er zijn beelden waarbij elke natuurliefhebber zijn vingers zou aflikken: pure natuur, alleen de rietpluimen, de blauwe lucht en het water. Nergens mensen te bekennen. En dan zijn er schokkende beelden waarbij het gebied wordt overstroomd door opdringerige wandelaars, fietsers en kanovaarders. Door deze twee soorten beelden naast elkaar te plaatsen suggereer je heel slim dat ze verenigbaar zijn. Dat zijn ze helemaal niet: de natuur zal onder de toegenomen recreatiedruk lijden en de echte natuurliefhebber zal zijn/haar heil elders zoeken. Hieronder drie reeksen: (1) Rust en Natuur blijven, (2) De natuur wordt toegankelijker, (3) De recreatiedruk wordt opgevoerd.

Beeld	Commentaar
RUST EN NATUUR BLIJVEN	
 <p data-bbox="188 1384 699 1417">Bloemrijk hooiland en bloemrijke weides</p>	Dat ziet er fantastisch uit. Wie zou hier tegen kunnen zijn?

Wandel over één van de struipaden en je bent weg uit de waan van de dag

Dit soort padjes bestaat al lang. Daarover kan je de Strengen rond lopen. Daar is geen radicale ontwikkeling voor nodig, hooguit onderhoud.

Rietmoeras

Zoiets kan heel mooi zijn.

Wat aan deze visie alleen ontbreekt, is een realistische inschatting van wat er allemaal **mogelijk en zinvol is in zo'n klein gebied.**

Het lijkt wel of er een visieschets voor een hele provincie gemaakt is. In werkelijkheid gaat het over een heel klein randje rond de golfbaan (de golfbaan zelf is een onveranderlijk gegeven) en twee kleine met elkaar verbonden natuurgebiedjes (Strengen, Tengnagel).

NATUUR WORDT TOEGANKELIJKER

De Tengnagel is op dit moment heel goed te bereiken en vogelliefhebbers hebben precies **wat ze nodig hebben. Zo'n toren** is onnodig en zal (evenals de metalen steunen van de huidige bomen) snel aan vandalisme ten onder gaan.

Vogelsothut op de Strengen

Geen slecht idee. Leuk voor vogelaars en fotografen.

Blote voetenpad

Al dit soort ideeën zijn te veel van het goede. Hoe kan je op deze kleine postzegel in Zuid Holland zo veel verschillende paden en activiteiten kwijt?

Knutelpaden

DE RECREATIEDRUK WORDT OPGEVOERD

Onverharde laarzenpaden vormen bij droog weer ook fietspaden

Dit plaatje toont de nachtmerrie van de huidige 'gebruikers', een **onverantwoorde** toename van de recreatiedruk op dit gebied.

Als dit geconcentreerd blijft op de plek bij het strandje, is er niets aan de hand. Maar daar moet niet meer ruimte voor opgeofferd worden.

Voor dit soort ontspanning is op dit moment ruimte, bijvoorbeeld aan de rand van de Merenwijk. Als hiervoor nieuwe ruimte wordt gebruikt, is dit geen goed idee.

Dit is wellicht de meest dwaze fantasie in de brochure. De tekst onder het plaatje:

De toekomst – De Kagerzoom is een levend landschap met volop ruimte voor mens en natuur. Zij worden niet begrensd maar delen het landschap en gaan er samen in op.

Op basis van zo'n abstracte redenering wordt een visie gepresenteerd waarbij hekken en dijken moeten verdwijnen. Zie commentaar hieronder.

Interpretatie van de huidige toestand

Bij dit plaatjes achter de dijk bij de Merenwijk staat de volgende tendentieuze tekst.

De Kagerzoom nu – Mens en natuur zijn gescheiden. Hun beweegruimte is begrensd

Er wordt zonder enig argument aangenomen dat die begrenzing onwenselijk zou zijn. De reacties van wandelaars, fietsers en bewoners van de Merenwijk geven aan dat voor deze aanname geen enkele steun bestaat.

Welk plaatje straalt meer rust uit? Dit of het plaatje hierboven, waar fietsers, wandelaars, schapen, koeien, rolstoelen, skeelers en anderen om de ruimte vechten en elkaar het leven zuur maken?

Bedenklijk dat willekeurige aannames als feit worden gepresenteerd.